

Rapport for område: Øst
Områdeleder: Elise Dittmann
Dato for opfølgingsmøde: 8.11.2017

Konsulent: Eydna Gudmundsson

Fælles tema	Udviklingspunkt	Handleplan
Arbejdet med "dannelse"	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kommunikation – en legende og filosofisk tilgang ○ Social udvikling/være en del af et fællesskab ○ De personlige kompetencer – vedholdenhed og selvkontrol ○ Kvalitet i dagligdagen - i nuet – filosofisk tilgang – refleksion – alle vegne (f.eks. kultur på legepladsen) – organisering – voksenrolle ○ Forældredel/inddragelse 	<p>Generelt vil der i hele 2018 blive arbejdet med et gennemgående tema; dannelse. Områdets årsplan vil afspejle dette. Det er målet, at tilrettelægge fire fælles personalemøder samt en fælles pædagogisk dag i 2018. Samtidig lægges institutionernes pædagogiske dag i efteråret på samme dato, dels for at sikre, at det er muligt at samles og dels for at forældre i området kun forstyrres samme dag.</p> <p>Der vil blive arbejdet med dannelse på tre niveauer: børn, forældre, personale. På lederseminar medio 2018 vil der blive evalueret på de tre niveauer og det vil blive synliggjort hvordan der har været arbejdet såvel på områdeniveau, som i den enkelte institution. Dette skal bruges til fælleslæring og inspiration og så der opstår et læringsloop, hvor det der er arbejdet med bliver taget med til nye udviklingspunkter og en årsplan for 2019, så der er progression og en rød tråd i arbejdet. Der vil fortsat være et positivt fokus på forskellighederne, sådan at de kan bruges proaktivt i fællesskabet og i udviklingsammenhæng i området.</p> <p>I såvel forældreråd som områdebestyrelse vil der blive arbejdet parallelt, så der er sammenhæng i de debatter og pædagogiske aktiviteter der pågår. Der planlægges en kontinuerlig mødefrekvens, så der rent faktisk også er mulighed for reel indflydelse.</p> <p>Områdets årsplan og mødevirksomhed; lederteam-, arbejdsmiljø-, virksomhedsMED, Bestyrelsesmøder skal understøtte udviklingspunkterne med relevante dialoger, input og beslutninger. Ligeledes skal der være en rød tråd fra CDA's resultataftale til områdets målramme.</p> <p>I bestyrelsen evt. med inddragelse af repræsentanter fra forældreråd nedsættes der en arbejdsgruppe, der laver et idekatalog til forældreinddragelse, således at forældrenes perspektiv medtages i det professionelle arbejde.</p> <p>EVA's rapport om samarbejde mellem dagtilbud og forældre inddrages. Hæftet bestilles til alle. Bestyrelsen fortsætter med at møderne holdes i institutionerne og at alle møder starter med en præsentation af stedet og af det pædagogiske arbejde.</p>

		<p>Der videndes på de fem udviklingspunkter, så der er flow i forhold til ledelsesmøder og de enkeltes respektive personalemøder og planlægning af pædagogiske tiltag.</p> <p>Alle udviklings- og uddannelsesaktiviteter retter sig mod udviklingspunkterne.</p> <p>Ud fra opfølgning af tilsynsbesøg er det besluttet, at der ultimo 2018 eller primo 2019 iværksættes et fælles uddannelsesforløb for 1-2 pædagoger fra hvert hus i NUSSA. (Neuroaffektiv udviklingspsykologisk struktureret aktivitet) med sigte på at styrke måden at arbejde med de sociale og personlige kompetencer og implicit kommunikationen.</p> <p>Handleplanen indeholder mange facetter og skal ses i sammenhæng med implementeringsplanen der er udarbejdet i forhold til det pædagogiske grundlag.</p> <p>Den skal også ses i sammenhæng med de øvrige aktiviteter der pt. er eller planlægges i området. I flæng kan f.eks. nævnes: flerfamilietilbud, fri for mobberi, IT som pædagogisk redskab, Brobygning – Rønnebæksholm, Tværfaglige team, Distriktsprojekt.</p>
--	--	---

Tema	Bemærkninger
Opfølgning fra sidste tilsyn	<p>Siden sidste tilsynsrunde er der blevet indført områdeledelse på dagtilbudsområdet i Næstved. Implementeringen af dette har naturligt fyldt en hel del i området og er kommet godt på plads. Da flere elementer er blevet ændret, er opfølgningspunkter omkring bl.a. daværende virksomhedsplan i mellemtiden blevet uaktuel.</p> <p>Der er fulgt op på de anbefalede punkter i tilsynsrapporten fra sidste tilsynsrunde (2014) i de enkelte enheder. Opfølgningen har primært handlet om at få forfinet arbejdet med læreplaner, herunder refleksion og evaluering, så detailplanerne er blevet mere konkrete, med fokus på tegn, samt udvikling af for- efterundersøgelser. I et par af enhederne er der i perioden sket større forandringer – en ny leder og fysiske forandringer, hvilket har skabt nyt fokus på kultur, samarbejde, kommunikation og pædagogiske tilgange. Der er i perioden arbejdet fokuseret og ambitiøst i område Øst.</p>
De 6 læreplans temaer	<p>Der arbejdes godt og seriøst med læreplaner og de 6 læreplantemaer de fleste steder og niveauet er højt. Der er generelt fint styr på at arbejde med de 6 temaer – og fokusområder og der er øget fokus på at få lavet en god og brugbar evaluering. Enkelte steder er der behov for at skabe fornyet fokus på læreplansarbejdet sammen med ny ledelse.</p> <p>Detailplanerne udføres langt de fleste steder i Næstved kommunes design, et enkelt sted laves de dog i eget velgennemtænkt system.</p> <p>Der er fortsat brug for og ønske om fokus på pædagogiske refleksioner og evaluering, samt at udvikle arbejdet med for- og efterundersøgelser. Flere steder er der også lagt planer om særligt fokus på kommunikation,</p>

	<p>f.eks. udvikling af anvendelse af spørgsmål som lægger op til refleksion og forundring.</p> <p>Der er i høj grad fokus på læringsmiljøerne dagen igennem, og der anvendes f.eks. Marte Meo som arbejdsredskab i dagligdagen nogle steder.</p> <p>Et enkelt sted, hvor der har været lederudskiftning er der lagt planer for hvordan læreplansarbejdet igangsættes og følges systematisk op.</p> <p>Arbejdet med læreplaner ligger de fleste steder under huden og udvikles ud fra det fokus der er i den pågældende periode.</p> <p>Erfaringer og metoder fra deltagelse i projektet Barnet i Centrum deles og anvendes i området.</p>
Den pædagogiske praksis	<p>Der er lavet observationer af den pædagogiske praksis i område Øst 's huse af ca. 3 timers varighed. Hvilket har dannet baggrund for en tilbagemelding fra den pædagogiske konsulent og en pædagogisk drøftelse på dialogmøderne de enkelte steder.</p> <p>Observationerne er foretaget ud fra Næstved modellen for pædagogiske tilsyn, der indeholder forskningsinformerede kvalitetsparametre inden for de tre kategorier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pædagogisk organisering • Pædagogisk faglighed • Pædagogisk samspil. <p>Observationerne er en del af det nye koncept for pædagogiske tilsyn, hvilket har vist sig at give anledning til nogle gode og relevante debatter på dialogmøderne ud fra det "levede liv" i de enkelte enheder. Der har givet mulighed for både at sætte spot på det der virker og drøfte de oplevelser, der kan give anledning til yderligere refleksioner.</p> <p>Det fremgår kort af de lokale skriftlige tilbagemeldinger, hvilke punkter der har været drøftet på dialogmødet.</p> <p>Der opleves høj faglighed og god trivsel for børn og voksne i område Øst, med naturlige variationer mellem de enkelte enheder.</p> <p>Der er godt fokus på læringsmiljøets betydning, herunder indretning af "rum i rummet", der giver mulighed for forskellige former for læring, og fokus på at mindske støj og forebygge forstyrrelse af børnenes leg og de voksnes mulighed for at være nærværende. Børnene bliver generelt godt forberedt og inddraget i dagens forløb. Der arbejdes bevidst med at opdele børnene i mindre grupper, ud fra de ressourcer der er til rådighed, og det har stor betydning for muligheden for at skabe fordybelsesrum og samspil for børn og voksne.</p> <p>Der blev generelt oplevet glade børn og engageret personale i husene i Øst. Der er høj kvalitet i planlægning af det pædagogiske arbejde, med lokale variationer og særpræg, ligesom der er fokus på at give alle børn mulighed for deltagelse. På baggrund af observationer i de enkelte huse og drøftelse på dialogmøderne er der fremkommet lokale udviklingspunkter for alle huse. Efterfølgende har de daglige ledere udarbejdet handleplaner for udviklingspunkterne.</p> <p>De fælles udviklingspunkter, som fremgår af denne rapport, er drøftet og besluttet på et opsamlingsmøde med ledelsesteamet i område Øst. De er besluttet med udgangspunkt i de temaer der var i spil i handleplanerne i de enkelte huse.</p>

<p>Politiske indsatsområder og mål: Sprogindsats Forældresamarbejde – forældreinvolvering i læreplansarbejdet ift. hjemmelæringsmiljøet</p>	<p>Det er meget forskelligt, hvordan der arbejdes med sprogligt fokus de enkelte steder, men børnenes sproglige udvikling er i fokus i alle enheder. De understøttende sprogstrategier anvendes generelt i husene, på forskellig vis.</p> <p>Der er fokus på forældreinddragelse i forhold til arbejdet med læreplaner i alle huse, og der er ligeledes fokus på vigtigheden i at forældrene er aktive ift. barnets læring, og støtter op omkring arbejdet med læreplaner og barnets læring derhjemme. Det er et tema der fortsat er i fokus og under udvikling i området.</p>
<p>Bemærkninger ift materialer der er opsamlet via Survey</p>	<p>Der er generelt godt styr på årligt og dagligt check af sikkerhed på legepladsen, samt opfølgning på legepladsrapporterne.</p> <p>En enkelt enhed har fået en henstilling til at holde dagligt legepladscheck og føre logbog på dette.</p> <p>Hygiejnetilsyn er gennemført i de fleste huse, de sidste 2 huse manglede men havde dem i kalenderen.</p> <p>De politikker, som skal udarbejdes: sorg/krise, børn på tur, børn som forlader institutionen, kost og bevægelsespolitik, børns seksuelle lege og syge børn og medicingivning forefindes på de fleste enheder. Et enkelt sted hvor de ikke findes, er dette påpeget. En del politikker/principper er efter indførelse af områdeledelse gradvist blevet ophøjet til områdeniveau. Områdeleder har således ansvar for at dette pkt. følges op i området.</p> <p>De huse som er praktisksteder har alle udarbejdet praktikbeskrivelser, og det er på dialogmøderne blevet drøftet hvordan praktikbeskrivelserne ajourføres.</p> <p>Alle huse er kommet godt i gang med brug af NemBørn, med de mange udfordringer et nyt system kan byde på og flere anvender nu NemBørn meget systematisk.</p> <p>Kompetencehjulet anvendes i alle huse til interne og eksterne overgange, i forbindelse med forældresamtaler og i forbindelse med planlægning af det pædagogisk arbejde, samt til ansøgning om særlige indsatser.</p> <p>Brug af tablets er meget forskelligt i husene. Nogen har mange tablets, og anvender dem aktivt i det pædagogiske arbejde andre anvendes de i mindre grad. 2 huse har samarbejdet om et projekt, om udvikling af anvendelse af tablets i de pædagogiske arbejde. Det har vist sig at give god mening at have individuelle mål for de enkelte ansatte, da udgangspunkterne var meget forskelligt. Resultaterne af projektet er gode og har givet meget inspiration til arbejdet i fremtiden.</p>
<p>Kommentarer fra konsulenten ift handleplanen m.v</p>	<p>På opfølgingsmødet fremlagde de daglige ledere udviklingspunkter og handleplaner fra de pædagogiske tilsyn for hinanden.</p> <p>Det blev drøftet hvilke relevante temaer, der var relevante som fælles udviklingspunkter i området, ud fra det der "gik igen" i flere huse.</p> <p>De fælles udviklingspunkter, der arbejdes videre med i Øst er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kommunikation – en legende og filosofiske tilgang ○ Social udvikling/være en del af et fællesskab ○ De personlige kompetencer – vedholdenhed og selvkontrol ○ Kvalitet i dagligdagen - i nuet – filosofisk tilgang – refleksion – alle vegne (f.eks. kultur på legepladsen) – organisering – voksenrolle ○ Forældreandel/inddragelse

	<p>Områdeleder har ansvaret for at der arbejdes med disse udviklingspunkter frem mod næste tilsyn.</p> <p>Oversigt over de enkelte enheders udviklingspunkter er vedlagt rapporten på side 5 og 6. Områdeleder sikrer at der arbejdes videre med disse. Desuden er der udarbejdet en skriftlig tilbagemelding efter hvert af de lokale tilsyn, som er sendt til daglig leder og områdeleder.</p>
Evt. henstillinger	<ul style="list-style-type: none"> • Der er givet en henstilling til at der skal føres dagligt legepladstilsyn, som skal registreres. Dette er efterlevet. • Der er givet en henstilling på politikker/principper som skal udarbejdes samt procedurer for hvordan de vedligeholdes. Dette er efterlevet. • Der er givet en henstilling på at der skal arbejdes systematisk med læreplaner. Arbejdet er påbegyndt i november 2017

Bilag 1. Opsamling af temaer og udviklingspunkter i område Øst 2017, i forbindelse med pædagogisk tilsyn

Enhed	Temaer	Udviklingspunkter
Grønnebakken	Kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> Voksen/barn kommunikation Voksen/voksen kommunikation
	Læreplansarbejdet	<ul style="list-style-type: none"> For- og efterundersøgelser Arbejdet med "tegn"
Kornblomsten	Læringsmiljø (Samling, overgange, opdeling i mindre grupper)	<ul style="list-style-type: none"> Organisering i dagligdagen (hvorfor vil vi og ud fra det hvad gør vi og hvordan) Herunder – det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø Den voksnes rolle
	Læreplansarbejdet	<ul style="list-style-type: none"> For- og efterundersøgelser Evaluerings af de enkelte læreplaner (som en del af årshjulet)
Sommerfugl	Organisering	<ul style="list-style-type: none"> Der er generelt et højt fokus på og en god organisering af dagligdagen i huset, afdelingerne og på stuerne i Sommerfugl, til gavn for børn og voksne. <ul style="list-style-type: none"> Når der ind i mellem er fravær i en periode, med vikarer eller personale fra andre stuer som rokeres, hvordan kan de gode erfaringer der er grundlæggende, så bringes i spil, også i disse situationer?
	Forældreinddragelse	<ul style="list-style-type: none"> Det opleves, at der i disse år sker en forandring ift. hvordan børn generelt "opfører sig" og at børn har stadig vanskeligere ved at indgå i fællesskaber på en relevant måde. Samtidig bliver personalet udfordret ved, at der bliver stadig færre personaletimer at gøre godt med på stuerne. <ul style="list-style-type: none"> Der etableres et samarbejde mellem personale og forældre omkring de krav og forventninger der er behov at have til børnene, for at de kan indgå i forpligtende fællesskaber.
Nattergalen	Læreplaner og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> Anvende teoretiske oplæg fra Rønnebæksholm og Knud Hellborns oplæg som baggrund for arbejdet med at skabe muligheder for at børnene udvikle sig gennem kreative udfoldelser og udforskning <ul style="list-style-type: none"> Anvende forandringsteori modellen, som baggrund for arbejdet Arbejde med egne forforståelser og normer i forbindelse med temaet
Pilegården	Læreplansarbejdet	<p>I Pilegården er der gennem flere år arbejdet i eget veludviklet læreplanskoncept.</p> <ul style="list-style-type: none"> I 2017 er der kommet et nyt læreplanskoncept og materialer i Næstved kommune, på baggrund af et nyt Pædagogiske arbejdsgrundlag.

		<ul style="list-style-type: none"> • Der skal derfor arbejdes med og besluttes hvordan og i hvilke rammer læreplansarbejdet skal organiseres i Pilegården i fremtiden.
Lillevang	Arbejdet med dannelse	<p>Drøftelse af og aftaler omkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Metodeovervejelser</i> (hvordan virker korrektion af børn, hvilke alternative måder kan der arbejdes på?) • <i>De voksne som rollemodeller</i> (i samtaler, invitere og fange børns "begyndelser" samt i sprogbrug) • <i>Nærværende voksne</i> (betydningen af, hvordan kan vi skabe rammer, som i høj grad giver mulighed for dette?) • <i>Kontraster</i> (børn op og ned i arousal over dagen - hvorfor, hvordan og hvornår) • <i>Oprydning</i> (ideer til at arbejde med det som et pædagogisk redskab)
Sv. Gønge og Alfehuset	Kommunikation	Arbejde med at udvikle og derved udvide/kvalificere dialog med børn (f.eks. med inspiration af Karl Tomm's, filosofiske spørgsmål)
Tappernøje børnehus	Læreplansarbejdet	<ul style="list-style-type: none"> • For- og efterundersøgelser • Arbejdet med Refleksioner, ændringer/finjusteringer i læreplansarbejdet.
Børnely	Kommunikation	Arbejde med kommunikative kompetencer bredt herunder f.eks.: tonering, intimitet, relation
	Læreplansarbejdet	Evaluering, som en naturlig og central del af læreplansarbejdet. Indgå i årsplanlægning
	Pædagogik og indretning	Fokus på læringsmiljøets betydning. Anvende gode erfaringer og se på mulighed for udvikling
Ellebæk	Læreplansarbejdet, herunder arbejdet med mål for perioden og i aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikle læreplansarbejdet i Ellebæk. <p>Arbejde med de ny pædagogiske læreplaner fra Næstved kommune, på baggrund af det ny Pædagogiske arbejdsgrundlag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Have fokus på didaktiske overvejelser ift. bl.a.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Relevante og realistiske mål ○ Metodeovervejelser/valg af metoder/den voksnes rolle. ○ En legende tilgang – børn lærer og udvikler sig i samspil med andre og via deres nysgerrighed, undersøgelser og erfaringer på en legende måde. ○ Overvejelser ift. gentagelser og mulighed for læringsloop ○ Nærmeste udviklingszone ○ At arbejde i dybden eller i bredden ○ Fokus på det nære, det betydningsfulde og nærvær